

Valtioneuvoston asetus

yleistuesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään yleistukilain (48/2026) 13 §:n 2 momentin, 16 §:n 3 momentin, 33 §:n 1 momentin ja 54 §:n 4 momentin nojalla:

1 §

Yleistuen maksaminen

Yleistuki maksetaan maksukausittain jälkikäteen siten, että ensimmäinen maksukausi on kaksi viikkoa ja kukin seuraava maksukausi neljä viikkoa. Yleistuki maksetaan niin, että se on hakijan nostettavissa viikon kuluessa maksukauden päättymisestä.

Yleistuki voidaan maksaa neljää viikkoa tai kuukautta lyhyemmältä ajalta, jos työnhakija aloittaa työn maksukauden aikana.

Yleistukilain 15 §:n 2 momentin nojalla soviteltu yleistuki sekä kulukorvaus voidaan maksaa kuukausittain jälkikäteen.

2 §

Jaksotuslaskelma

Myyntivoitto jaksotetaan yrittäjän työtulon perusteella laskien kuinka monen kuukauden työtuloa myyntivoitto vastaa. Jaksotus tehdään kuitenkin yleistuen määrän perusteella, jos se on suurempi kuin 2 momentissa tarkoitettu työtulo. Jos jaksotuksen jälkeen jää jakojäännöstä, kuukauteen katsotaan sisältyvän 21,5 työpäivää.

Työtulona pidetään henkilön yritystoimintaa koskevan eläkevakuutuksen perusteena olevaa työtuloa. Jos henkilöllä ei ole ollut yritystoimintaa koskevaa eläkevakuutusta tai jos eläkevakuutuksen suuruus on ollut ilmeisessä epäsuhteessa yritystoiminnan suuruuteen, käytetään jaksotuksessa sitä työtuloa, jonka perusteella henkilön olisi pitänyt ottaa eläkevakuutus yritystoimintaa varten.

3 §

Yleistuen tarveharkinta ja osittainen yleistuki

Yleistukilain 16 §:n mukaiset yleistuen tarveharkinnassa ja osittaisessa yleistuessa huomioon otettavat tulot arvioidaan sen mukaan, kuinka paljon niitä työttömyysaikana tulee jatkuvasti olemaan, tai sen mukaan, minkä tulojen on katsottava vaikuttavan henkilön tulotasoon työttömyysaikana, vaikka tulojen saamisaika poikkeaisi työttömyysajasta. Vuosittain tai muutoin toistuva tuloerä jaetaan tuloksi koko vuodelle tai muulle tulokaudelle. Ennen tarveharkintaa tai osittaisen yleistuen määräämistä yleistukeen vaikuttavasta tulosta vähennetään tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneet menot 4 §:ssä säädetyllä tavalla.

4 §

Tuloista tehtävät vähennykset

Yleistuen maksamisajankohdan tilannetta vastaavista tuloista vähennettäviä tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuvia menoja ovat

- 1) tuloverolain (1535/1992) 54 §:n tarkoittamat tulonhankkimismenot ja
- 2) tuloverolain 93–95 sekä 95 a §:n mukaiset tulon hankkimismenot.

LUONNOS

Elinkustannukset ja veronhuojennusten luontoiset vähennykset eivät ole yleistuen tarveharkinnassa eivätkä yleistukilain 18 §:n mukaisessa osittaisessa yleistuessa tarkoitettuja tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä aiheutuvia menoja.

5 §

Huomioon otettavat tulot

Yleistukilain 16 §:n mukaisina yleistuen tarveharkinnassa tai yleistukilain 18 §:n mukaisessa osittaisessa yleistuessa huomioitavina maksamisajankohdan tilannetta vastaavina tuloina pidetään kaikkia työttömän tai hänen vanhempiensa tuloja tulon lähteestä ja veronalaisuudesta riippumatta, kuitenkin lukuun ottamatta:

- 1) satunnaisia tuloja, kuten perintöä, lahjaa, satunnaista myyntivoittoa ja niihin verrattavia tuloja;
- 2) erityisistä kustannuksista saatuja korvauksia, kuten matkapäivärahoja, matkakustannusten korvauksia ja sairaanhoitokustannusten korvauksia;
- 3) vanhempien sellaisia työtuloja, joiden ansainta-aika on lyhyt ja joiden ei voida katsoa vaikuttavan henkilön tulotasoon työttömyyden kestäessä;
- 4) takautuvana kertasuorituksena maksettavaa eläkettä;
- 5) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätettyä etuutta (syytinki);
- 6) lapsen toiselta vanhemmalta saamaa elatusapua taikka tämän sijaan saatua elatustukea;
- 7) tarveharkintaista vanhemman yleistukea;
- 8) muuta kohtiin 1–7 rinnastettavaa tuloa.

6 §

Kansaneläkelaitoksen ilmoitus valtion ennakon määrästä

Kansaneläkelaitoksen on kuukausittain viimeistään 10 pankkipäivää ennen ennakon maksupäivää ilmoitettava sosiaali- ja terveysministeriölle se ennakko, joka Kansaneläkelaitoksen arvion mukaan tarvitaan seuraavan kuukauden aikana maksettavien yleistukien, yleistuen rahoituksen vähimmäismäärän ja kulukorvausten maksamiseen.

7 §

Ennakoiden maksaminen

Valtio suorittaa Kansaneläkelaitokselle sosiaaliturvan yleisrahastoon 6 §:n mukaisen ennakon edeltävän kuukauden toiseksi viimeisenä pankkipäivänä. Poikkeuksellisissa tilanteissa ennakon maksupäivää voidaan siirtää aikaisemmaksi tai myöhemmäksi.

8 §

Valtion ja Työllisyysrahaston lopullisen rahoituksen vahvistaminen

Tiettyinä kuukautena maksetun 6 §:ssä tarkoitettujen yleistukien määrän kattamiseksi tarkoitettun ennakon ja toteutuneen etuusmenon erotus otetaan huomioon kyseessä olevaa kuukautta seuraavan kolmannen kuukauden ennakkoa määritettäessä.

Yleistuen rahoituksen vähimmäismäärän lopullisen valtionosuuden ja maksettujen ennakoiden erotus vahvistetaan vuosittain maaliskuun ennakkoa koskevan ilmoituksen yhteydessä.

LUONNOS

Valtion ja Työllisyysrahaston maksuosuuksien lopulliset osuudet vahvistetaan vuosittain maaliskuun ennakkoa koskevan ilmoituksen yhteydessä.

9 §

Kunnan rahoitusosuuden periminen ja maksaminen

Kansaneläkelaitoksen on kuukauden 15 päivään mennessä lähetettävä kunnalle lasku yleistukilain 51 §:n mukaisesta kunnan rahoitusosuudesta edellisen kuukauden aikana maksettuihin yleistukeisiin. Laskuun tulee liittää yleistukilain 48 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Laskun eräpäivä on laskun lähettämiskuukauden 28 päivä.

10 §

Lopullisen rahoituksen vahvistaminen

Kansaneläkelaitoksen on tilinpäätöksensä yhteydessä vuosittain vahvistettava määrä, joka kuntien on tullut rahoitusosuutenaan yleistukeisiin suorittaa.

11 §

Voimaantulosäännös

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2026.